

DR. KOCSIS ANDRÁS

Fogszabályzó Centrum

Nyelvlökéses nyelés

– az időben történő
felismerés ereje

Egy apró mozdulat, amely
a mosolyát és az egész arcát formálja.

A nyelvlökéses nyelés
nem közismert kifejezés.

Mégis, a lakosság közel
30%-át érinti.

Sokan csak akkor hallanak róla először,
amikor egy szakember kimondja a diagnózist.
Addigra azonban a fogazat, a harapás,
sőt az arcforma is jelentősen megváltozhat.

Ebből az anyagból megtudhatja:

- Mi a nyelvlökéses nyelés
  - Hogyan alakul ki
- Milyen jelekből ismerheti fel magán vagy gyermekén
- Hogyan előzheti meg a hosszú távú következményeket

Mi a nyelvlökéses nyelés?

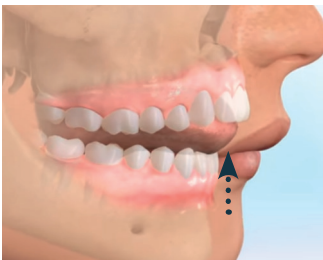
Nyelés közben a nyelvnek a **szájpadláshoz kellene támaszkodnia.**

Nyelvlökéses nyelésnél azonban leggyakrabban **előre toródik a fogak közé.**

A nyelvlökéses nyelés típusai:

Elülső lökés

Nyugalmi helyzetben a nyelv az elülső fogak mögött vagy azon túl van, erős állizom-aktivitással jár. Nyitott harapás, előreálló felső metszők.

Egyoldali lökés

Nyugalmi helyzetben a nyelv oldalirányba toródik a hátsó fogak között. Aszimmetrikus nyitott harapás, kereszt harapás-hajlam.

Kétoldali lökés

Nyugalmi helyzetben a nyelv mindkét oldalon a hátsó fogak közé préselődik. Nyitott harapás alakul ki, ilyenkor csak a „nagy őrlőfogak” érnek össze.

Mikor kell aggódnom a gyermekem nyelvökéses nyelése miatt?

A szülőknek 4–6 éves kor után ajánlott figyelni az alábbi jelekre, ha a nyelvökéses nyelés továbbra is fennáll, mert ekkorra az idegrendszer érzésének és megfelelő izomműködésnek már biztosítania kell a helyes nyelvpozíciót.

A 4 éves kor után is fennálló helytelen nyelvartás gyakran vezet nehezen korrigálható eltérésekhez.

Figyelmeztető jelek:

- Látható nyelvkiemelés nyelés közben 4 éves kor felett
- Elülső rés kialakulása a foganál (nyitott harapás)
- sz-z-c, t-d-n-l, s-zs-cs hangok hibás képzése
- Nyelés közben az állizmok túlzottan megfeszülnek
- Gyakori a szájon át történő légzés, előredőlő felső metszőfogak

Előre dőlő metszőfogak

A metszőfogak előre- vagy hátradőlése miatt az ajkak nem érnek össze, ami szájlégzéshez és az ajkak gyulladásához vezethet.

Nyitott harapás

Zárt fogsor esetén is rés található az alsó és a felső fogak között. Ez rágási problémákat, valamint beszédhiba és nyelési nehézségeket eredményezhet.

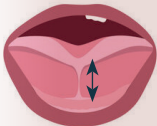

Mi okozza a tartós nyelvökéses nyelést a gyermekeknél?

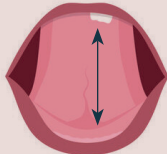
A tartós nyelvökéses nyelés **anatómiai, funkcionális és szokásbeli tényezők kölcsönhatásából** alakul ki.

A 3 éves kor feletti, hosszan fennmaradó nem táplálkozási célú szopási szokások (pl. cumizás, ujjszopás) a legkönnyebben azonosítható okok közé tartoznak.

Elsődleges okok:

rövid nyelvfék

normális

Anatómiai:

rövid nyelvfék (ankyloglossia),
nagy nyelv (macroglossia),
kicsi állcsont (micrognathia).

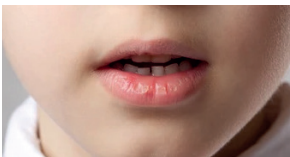

Légzési: orrmandula- vagy garatmandula-megnagyobbodás, allergiás nátha → szájlégzés.

Neurológiai: késleltetett orális motoros fejlődés, szenzoros feldolgozási zavarok.

Szokásbeli:

cumisüveg, cumi,
ujjszopás
3 éves kor felett.

A tartós szájlégzés alacsony, előrehelyezett nyelvpozíciót alakít ki, amely állandó nyomást fejt ki a fogakra — **kialakulhat az ún. nyelvökéses arc, nyitott szájjal.**

Hogyan ismerhetem fel a nyelvlökéses nyelést?

Szájtartás jelek

Záratlan ajaknyugalom
Erős állizom-összehúzóds

Szájúregi jelek

Elülső nyelvtartás nyugalomban
Nyelvcsúcs látható a metszők között

Funkcionális jelek

Hangos evés
Folyadék szivárgása a szájzugból

Beszéd

Selypítés (sz-z-c, t-d-n-l, s-zs-cs hangok ejtésénél)

Fogászati jelek

Elülső nyitott harapás. Fokozott túlharapás, első metszőfogak előre állása

Milyen problémákat okozhat a kezeletlen nyelvlökéses nyelés?

Fogazati: elülső nyitott harapás, fokozott túlharapás, felső állcsont előreállása

Beszéd: tartós fogközti /sz-z-c, t-d-n-l, s-zs-cs/, beszédhibák, artikulációs elváltozások

Funkcionális: nehézkes rágás, rossz falatképzés

A folyamatos nyomás, ismétlődő terhelés hatást gyakorol a fogakra, **súlyosbítva a harapási eltéréseket és a beszédhibát.**

Hogyan diagnosztizálja a szakember a nyelvlökéses nyelést?

- **Strukturális vizsgálat:** az arc csont- és lágyrészek alakja
  - **Funkcionális értékelés:** nyelési minta elemzése
  - **Artikulációs szűrés:** hangképzés dokumentálása
- **A fogak érintkezésének vizsgálata:** fogazati viszonyok

A két szakterület együttműködése:

fogszabályozás és logopédia

Milyen kezelési lehetőségek vannak?

A nyelvlökés teljes terápiája általában **8 éves kortól indítható**, de a jelek már korábban is felismerhetők.

Ha időben közbelépünk, **apró gyakorlatokkal és beavatkozásokkal** megelőzhetjük a nagyobb bajt.

Így a gyermek fogai és mosolya az évek múlásával nem romlanak, **hanem egészségesen fejlődnek tovább.**

Mennyire hatékony a kezelés?

Sikerarány: 80–90%-os 6–10 éves korban

Legjobb esély: fiatalabb életkor, neuroplaszticitás

Legnagyobb tényező: otthoni gyakorlás következetessége

Hogyan épülnek fel a logopédiai gyakorlatok?

Négy lépés, amivel a helyes nyelvtartásból tartós szokás lesz.

- ▷ **Tudatosítás:** Megmutatjuk a nyelv helyét. Ha tudja, hova kell mennie, minden más könnyebb.
- ▷ **Izomerősítés:** Erő nélkül nincs tartós változás. Megegyezünk az izmokat, hogy bírják a feladatot.
- ▷ **Koordináció:** A nyelvnek nemcsak erősnek, hanem ügyesnek is kell lennie. Pontos és gyors mozdulatokra tanítjuk.
- ▷ **Funkcionális integráció:** Végül mindez automatikussá válik. Nyelés, beszéd, légzés – helyes nyelvtartással, természetesen.

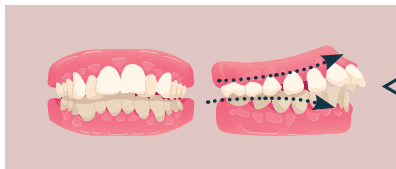
Mikor vigyem szakemberhez a gyermekem?

- 4 éves kor után fennmaradó elülső nyelvhelyzet
- Maradó fogak közötti rés kialakulása
- Nyitott harapás észlelése
- 5 éves kor felett /sz-z-c, t-d-n-l, s-zs-cs/ képzési hiba

A 4 éves kor utáni nyelvműködés **NEM szűnik meg magától** — szakember bevonása nélkül általában rögzül.

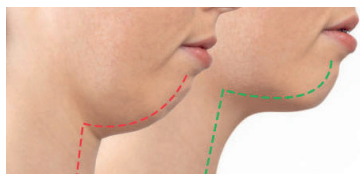
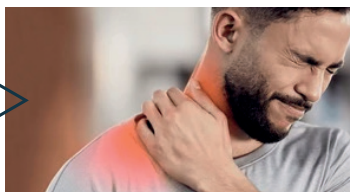

Mi történik felnőttkorban, ha nem kezeljük?

▷ A fogak folyamatos elmozdulása

Nyak- és vállövi izomfeszülés

▷ Az állkapocs és az arcforma torzulása

Beszédhibák rögzülése

▷ Rágóízületi panaszok megjelenése

Az időtényező kulcsfontosságú.

Minél később kezdődik a kezelés,
annál hosszabb és komplexebb lesz.

A hatékony kezelés három pillére

Fogszabályozó szakorvos –

helyreállítja a fogak és
az állkapocs helyzetét

Logopédus –

újratanítja / korrigálja
a nyelési és légzési mintát

Páciens/szülő–

elkötelezett részvétel
a kezelésben

**A három szereplő együttműködése
biztosítja a tartós, esztétikus és funkcionálisan is
helyes eredményt.**

Mit tegyen most?

A nyelvlökéses nyelés kezelése szakértelmet igényel.

A helyes diagnózis és a személyre szabott
kezelési terv az első lépés.

Elérhetőség:

- +36 30 878 9709
- fogsza**b**@fogsza**ly**zas.hu
- www.fogsza**b**lyzas.hu

Kérjen konzultációt még ma – mert
a korai felismerés a legjobb befektetés
a jövőbeli mosolyába és egészségébe.

DR. KOCSIS ANDRÁS

Fogsza**ly**zó Centrum